

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.	10 kor.	— fill.	Egy evre . . . 16 kor. — fill.
Egy evre . . .	5	—	Fél evre . . . 8
Fél evre . . .	2	50	Negyed evre . . . 4
Negyed evre . . .	1	—	Egy óra . . . 1
Egy óra . . .	1	—	Egy óra . . . 70
Egyösszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Ifj. MORICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Állategészségügyi miseriák.

(*) Mióta a sertésvészt feltalálták, mióta a száj és körömfájást veszélyesnek nyilvánították, az állattenyésztő gazdaközönség rohamosan süjded az anyagi romlás felé.

Es ezt nem maga az állatbetegsége idézi elő, hanem az a sok czifra intézkedés a mivel jár és első sorban a forgalmi korlátozások túlhajtása.

Hogy többet ne említsünk az 1888 évi t. cz. 55 §-a és az ezen törvény végrehajtására kiadott 40.000 számú utasítás 131 §-a világosan rendelkezik, hogy marhavész esetén vészkerületek alakítandók, melybe beletartoznak a vész helyéhez 30 kilométeren belől eső községek.

És azt látjuk, hogy az állami közegek csupa tulbuzgóságból megalakítják a vészkerületeket még száj és körömfájás esetén is.

Ebből pedig az a veszedelem származik városunkra, hogy ha a mi határunk megtisztult is a véstől, de a 30 kilométernyire eső községekben még nem szűnt meg, mi sem menekülhetünk a zárlat alól és mindaddig forgalmi korlátozás alatt állunk míg a szomszédaink, talán hónapok, talán évek mulva teljesen megtisztulnak.

Még ha jogos volna is, elég igazságtalan intézkedés! Mert 30 kilométer nagy darab föld s azon eshetik állatbetegség minduntalan s így egy ilyen vészkerületbe beszorított község, ha bár saját határa megszabadult is a bajtól, örökkön-örökké forgalmi korlátozás alatt áll.

Érezte ezen intézkedés igazságtalan voltát maga a törvényt alkotó is, mert az 55. §. második bekezdése világosan mondja, hogy ha az ilyen vészkerületbe való beszorítás ellen a törvényhatóság első tisztviselője indokolt felterjesztést tesz a földmívelési ipar és keresk. miniszteriumhoz hát annak joga van kivételt tenni.

Feltéve már most, de meg nem engedve, hogy Debreczen helyesen osztatott be vészkerületbe, ez ellen régen felterjesztést kellett volna tenni és kérdezni, hogy miután a mi határunk magában véve is elég nagy (17□ mértföld) ez maga képezzen egy vészkerületet minden idegen községek bevonása nélkül.

De hát, mint fentebb mondtuk, vészkerületek alakítása csakis marhavész esetén van elrendelve, az már csak tulbuzgóság, hogy egyéb állati betegség esetén is megcsinálják, mely tulbuzgóságnak aztán nagyon megadják az árát.

Mióta az állatorvosok államosítottak, nagyon rá nehezedett a gazdaközönségre a törvény betűje. Hát ha még azt félre is magyarázzák!

És miután minden intézkedésnek a megokolása oda megyen ki, hogy: «mert Ausztria másképpen nem ereszti be állatjainkat» — hát bizvást elmondhatjuk, hogy ez a nagybuzgóság az Ausztria érdekeit szolgálja.

Ausztria részéről pedig ez az elzárkózás csak ürügy, mely az osztrák termelés javára történik. Az ő igyekezete az, hogy minél kevesebb állatot vigyenek be külföldről, hogy a saját termelése annál jobban legyen értékesíthető. Ezekkel a folytonos zárlatokkal a magyar termelést lassankint tönkre teszi, a gazdák elpusztulnak, a mit a mi kedves jó sógorunk igen szívesen lát.

Nem mondjuk a világért sem, hogy engedje meg a beteg állatok behurcolását, csak azt mondjuk, hogy a magyar kormánynak legyen rá gondja, hogy ha már külföldi piacokra nem mehetünk, a belforgalom az egészséges területekre nézve ne korlátoztassék.

Ne osztrák szempontokból fogjuk fel tehát a helyzetet, hanem a hazai gazdaság érdekében.

Például Debreczennel mi történik? Száj és körömfájás miatt a

Vaddisznó-kalandok.

(Egy öreg vadász elbeszélései.)

— Nem kell azt hinni, hogy a vaddisznó veszedelmes állat. Sőt ellenkezőleg, gyáva, mint a nyul. és óvatos, mint a vadlud. Ha a hajtásba kerül, elég a „stand“-on álló vadásznak egy vigyázatlan mozdulata, vagy elfojtott köhintése s a disznó visszatér és meg sem áll a hatodik határig. Persze azért történt már a vadkannal is elég baleset, aminek azonban rendesen a tapasztalatlan vadász idegessége, elhamarkodása az oka és nem a vadnak a természete.

— Nekem, aki ugy hajtásban, mint lesen és kutyákkal már szép számú állományt elpusztítottam e bestiákból, életemben csak egyszer akadt komoly afférem az agyarral, de ezt aztán nem is felejttem el a mig csak élek. Ha kivanjátok im elmondom.

... A kislődi erdőben jelentette nekem, hogy a szénégető árokban, a hol nagy esőzések után terjedelmes pocsolóakba szokott összeszaladni az eső, egy óriási vadkan tartózkodik. A förtelmes nagy állat nyomát, turását, de sőt magát az állatot magam is már néhányszor láttam a Bakonyerdő különböző pontján, de lövésre nem kaphattam

soha s így roppantul megörültem a hirdetésnek, mert tudtam, hogy a szeptemberi utókánikulában nem szívesen válik meg a fürdőző vad a pocsolóak környékétől.

Mindjárt másnapra hamarosan összehívtam hát néhány vadászczimborát s kora reggel elálltuk a nagy keresztliniát a tuskésoldal felett. A kutyákat pórázon tartattam s csak a hajtókkal kerítetttem be a pocsolóak környékét, akiket két tapasztalt erdőszőm vezetett.

Alig hogy a hajtás megindult, pár perc mulva felharsant a balszárnyon a hajtók kiabálása:

— Disznók! . . . vigyázat! . . . disznók! . . .

Disznók? . . . tehát csorda; annál jobb!

Feszülten figyeltem a hajtás irányát, mikor hallom, hogy fönt a domboldalon a káplánt hirtelen erős köhögési roham fogta el s nyomban a sűrűből rőfögés és zajos csörtetés jelezte, hogy közvetlenül előle visszafordultak a disznók. Lehetett vagy tíz darab; azoktól való ijedtében kapott köhögést a tisztelendő ur. Éppen el akartam káromkodni magamat, mikor e pillanatban vagy husz lépésnyire mellettem kipattant a sűrűből

az óriási kan egyedül és szaporán csörtet át a linián.

— Ohó, komé, ne olyan sebesen! . . .

Odakaptam az elejére s a golyóm bizton „platon“ érte, mert a vadkan egy óriási szökéssel bevágódott a szemközti sűrűbe s ott egy darabig hörögve rugdosta a száraz avart, aztán elcsöndesedett. Ez a fogás nyomban kibékített a káplánnal s alig vártam, hogy a hajtásnak vége legyen, hadd tépnék trófeumot a bestia sörtéjéből.

Mikor aztán a hajtásnak vége volt, odasiettem a zsákmányomhoz és . . . ezer millió Lancaster és Lefauchaux! — az én disznómnak hült helye volt. Hatalmas vértócsa és az iszonyuan felvágott föld mutatta, hogy a lövés jól talált s az állat nem lehet ugyan messze, de mégis elinalt.

— A kutyákat ide! — kiabáltam s a következő perczben a „Dudás“, meg a „Mérgecs“ bőszen ugatással iramodtak a vad után a vérnyomon, magam pedig, amennyire a sűrűség engedte, sebes futással nyomultam a kutyák után. A sűrű bozót nem volt széles és egy nagy szántóföldre dült, amitől egy árok választotta el. Egyszerre csak al tarló felől hallom a kutyák síró „tandiaut“-ját, ami jelezte, hogy már utólérték és ál-

marha vásár hónap óta be van zárva. Holott épen azért történt a város határának „állategészségügyi kerületekre“ való beosztása hogy ha valamely kerületben baj van, ne keljen elzárni az egész határt. Különösen hangsúlyozva volt, hogy ha azon kerület, melyben a vásártér van, zár alá kerül, akkor a vásár egy olyan kerületben tartassék meg a mely nincs zár alatt.

Most már az egész határ feloldott a zár alól, csak az 5-ik kerület nem, melyben pedig a vásártér esik s így a vásár még mindég el van zárva.

Igaz hogy a belforgalomra nézve heti vásár engedélyeztetett, de mint látjuk ez nem fedezheti még a fogyasztó közönség szükségleteit sem s épen ez a körülmény érlelte meg a hentesek és mészárosok azon szándékát, hogy ha még tovább húzódik a vásár megnyitása, hát felhagynak a husméréssel, mer már most is olyan hallatlan drága a vágó marha és sertés, hogy azt csak saját károkkal vágthatják le,

Meg kellett volna engedni hogy egészséges helyről hajthassanak ide jószágot, és viszont hogy innen egészséges jószágot vihessenek ki szabadon.

Igy aztán nem állott volna elő oly nagy mértékben a közszükség, mint most van. Ha sertés vész elől zárkozunk az indokolva van azzal hogy az állatok elhullását akarjuk megakadályozni. Ez ugyan minden zár és minden orvosi tudomány dacára sem

logatják a bestiát. Lélekzetvesztve futottam az édes muzsika irányában, csakhamar ki is értem a sűrüből és — a vérem megfagyott, a hajam égnek meredt a látványtól, amely elem tárult. Alig egy rövid kódobásnyira az ároktól egy paraszt ember feküdt arcra borulva a szántáson, mellette állott a tajtékzó, véres vadkan, amely hol a hátulsó lábait bosszantó kutyák felé kapkodott, hol meg annak a szerencsétlen embernek a hátát hasogatta agyarával.

Rémületemben felordítottam, egy ugrással túl voltam az árkon s vállhoz kaptam a puskát. Még azt láttam, hogy az agyaras kiáltásomra felém fordult vérhabos pofájával, szétcsapott a kutyák között — s én az elejére célozva elhúztam a ravaszt. A löporfüst még előttem borongott, mikor egyszerre irtózatossá utest érzek a bal láb-száramon, amitől egyszeribe belefordultam az árokba. Szemem, szám tele lett földdel és száraz avarral s a következő szempillantásban éreztem, hogy egy nehéz test zuhan a lábaimra a kutyáim pedig örült csaholással ugrálnak rajtam keresztül-kasul. Azt hi szem, egy kissé elvesztettem az eszméletemet, csak annyit tudok, hogy a lelkemet a boldogságos Szűznek ajánlottam, aztán elcsörtéltem a világot.

... Akkor tértem magamhoz, mikor a cimborák, meg az erdészek feltámogattak s csak akkor értettem meg, hogy mi is történt tulajdonképpen.

A bestiát — bár a második lövésem is halálosan találta — nekem rontott s hatalmas agyarának egy utolsó rántásával hoz-

sikerült még, azonban hát próbáljuk; de száj és köröm fájásban még egyetlen marha sem hullott el, mert ez a betegség 8—10 nap alatt okvetlenül gyógyul, tehát valami rendkívüli veszedelem nem fenyegeti jószág állományunkat s így okkal móddal lehet a szoros záron tágitani vagy jobban mondom nem is szükséges a szoros zár.

Sőt kiadnánk szigorú rendeletben, hogy ha egy községben kiüt a száj és körömfajás, az egész község marha állományát egy csomóba kell hajtani, mert így egyszerre esik át rajta az egész állomány. A szigorú zár eredménye az, hogy egész éven keresztül mindig van itt-amott az országban száj és körömfajás, s ennek eredménye, hogy ugyszólván az egész ország állatvásárai szünetelnek s a gazda, nem tudván miből pénzt csinálni eladósodik és végkép tönkremegy.

Alig van nyár, hogy a mi hortobágyi legelőnk le ne süljön, az idén különösen rossz világ járt ott, szinte megesett az embernek a lelke mikor látta, hogy az ott lezárt marhaállomány a földet nyalja éhségében. Pedig ha fertőzött terület a debreczeni határ, akkor mindegy ha az a jószág a Hortobágyon, vagy a Nagy-Cserén van. — Hiba tehát ilyen esetben is helyhez kötni a jószágot, mert így meg az éhségtől pusztul el.

Másik mizériánk maga a közbüvőhid. Erre azonban most nem terjeszkedünk ki, fenntartjuk ezt egy másik

zavágott ballábamhoz, melyen a vastag, kemény csizmaszárát végig felhasította s ütésével egyuttal levert a lábamról. De ez volt az utolsó erőlködése, mert nyomban azután dőglötten bukfenchezett utánam és reám az árokba.

Egy kis horzsoláson és a tagadhatatlan ijedtségen kívül nekem semmi bajom nem történt.

Sokkal rosszabbul járt azonban az a ember, aki még mindig eszméletlenül ott hevert a tarlón. Tizenhét mély sebet szántott a hátán a vadkan agyara s széttepett ruhájával együtt a véres hus is csafatokban lógott a hátáról. A velünk volt patyikus hirtelen bekötözte a hátát ideiglenesen, aztán törkölylyel és konyakkal dörzsöltük és itattuk, míg végre magához tért az istenadta.

Akkor tudtuk meg tőle a történeteket. A boldogtalan sváb paraszt a közelben szántott, s látta, mikor a kutyák kinyomták a disznót a sűrüből. A szerencsétlen flótás ott hagyta erre az ekéjét és lovait, elébe szaladt a sebzett vadkannak és ostorával akarta visszafordítani az erdőnek.

Persze, hogy a dühös állat fölhasított a jámbort. Még jó szerencséje volt, hogy arcra borult, mert így nem a gyomrát hasogatta föl az agyaras, hanem csak a hátát.

Igy is hat hónapig nyomta az ágyát a v... i kórházban.

Várkonyi Dezső.

czikkre, most csak azt említjük meg, hogy mióta a közbüvőhid vizét a marharakodó állomáshoz elvezették, hentesek és mészárosok panaszkodnak a vízhiány miatt. Hát ez a marharakodó jövedelmez annyit a városnak, hogy ebből lehetett volna egy kutat furatni.

De talán meg lehetne regulázni Papp László urat is, hogy olyan esetekben, mikor kényszer vágás történik, a fogyasztási adót lehessen utólagosan is fizetni minden büntetés nélkül.

Nagyon érdemes ezt a dolgot egy kicsit megszéllőztetni, ezt fogjuk tenni következő cikkünkben.

Királyi oltás.

(M. J.) Nem csapkodnak már az ég boltozatáig a szenvedelmek. Az indulatoknak szerepét átvették az eszmék és gondolatok. Amit éretlen szájhösködésnek bélyegezték eleintén, az ma már a legjobb lelki tudatává, meggyőződésévé vált. Értjük alatta a nemzeti jogokért való küzdelmet. Az egyetemes közvélemény sorakozik a zászlótartó férfiak mögött, akikkel sem értékben, sem népszerűségben nem ér föl a hatalom után futkosó „gyakorlatiak“ egyesült csapata. A nemzeti életöszton volt az, amely e súlyos időkben rátalált a maga vezéreire. És a nemzet minden hivatalos formáinak mellőzésével azon jellemekre bizta leggyökeresebb jogainak számantartását és számonkérését, akik hitvallást tettek a nemzeti igazság mellett.

A nemzeti igazságot vérbe folytani lehet, van példa rá elég. Elnyomni, vaskézzel fojtogatni, — oh vajmi hiu kísérlet. Vagy tudod-e lecsöndesíteni a tajtékzó tengert, medrebe terelheted-e a felhők aljái ágaskodó hullámokat? Kiolthatod-e a tűzhányót, midőn haragos méhéből tűzfolyamot görget? Megparancsolhatod-e a Tisza vizének, hogy visszafelé folyjon? A nemzeti jogok az elemek öserőivel kívánják érvényesülésüket. Ma már nemcsak kívánják, de sürgetik és parancsolják. A nemzeti fejlődés útja világosan ki van jelölve. Oldalvást térni nem lehet; gyilkos szándékok merednek reánk. Végső enyészettel fenyegetik a nemzetet.

Tagadhatatlanul erős kockázattal indult a nemzeti kisebbség ez új honfoglalási csatába. Egyik részen a nemzet minden lelkesedésének lángoszlopai csaptak föl és kitartásra, előhaladásra ösztökélték; másik részen a tulóvatosak aggodalma és a féltékenyek lármaja hallatszott. Szemben vele állt az Ausztria érdekeit képviselő kormányzati kirendeltség, mely a többségi elvporát hintette a nemzet szemébe, pedig tulajdonképpen a nyers hatalomra, a brachiumra gondolt. Érzete, hogy mögötte sorakozik a hirtelen egységessé vált Ausztria és fegyvercsörtetve vonul föl a hadvezetőség, minden ő függelékeivel együtt.

Mi volt a kockázat? Az a riogató sejtlem, hogy erőszakkal török ketté a nemzeti jogok izmos fatörzsét. Az a borzalmasan sötét kép, melyet buzgón rajzoltak elénk a „bölcsek“, hogy az osztrák hatalom mindenestől elnyeli az országot. Magába olvaszt, fölszív, bekebelez, agyontartományoz. És végül a kockázatok közé sorolható a magyar parlamentarizmus, az állami alkotmányosság veszélyeztetése.

Az erőszak elve megbukott. Előbb mintsem a pesszimizmus gondolta volna. Ausztria nem merészel hangot emelni a magyar államiság ellen, sőt buzgón emle-

geti a teljes szétválást. A parlamentarizmus kincsesházából nem tűnt el egyetlen értékes klenódium, hacsak a költségvetés és ujonczjavaslat nélkül való állapotot nem tekinthetjük túlzott közjogi aggodalommal holmi iszonyu törvénytelenységnek. Semmi más nem történt, mint az, hogy az államgépezet mechanizmusa olaj híján maradt, de maga az organizmus sértetlen és erőteljes.

Még csak ez a csekély kockázat is elkerülhető lett volna, ha Magyarország kormánya élen nem áll olyan tehetetlen, szószaporító és minden providenciális tehetségben szűkölködő férfi, mint Széll Kálmán. Ennek a kormányelnöknek a magyar nemzet ellen elkövetett baklövéseit sokáig nem felejtheti a mérleget állító történelmi kritika. Ha Széll Kálmán idején félreáll, vagy bátor tolmácsául szegődik a nemzeti közérzetnek, ma sok-sok csalóddással szegényebbek, vívmányokkal gazdagabbak és az uralkodó alkotmányos érületébe vetett hitben sziklaszilárdak volnánk. Széll Kálmán türelemmel akarta kibőjtölni a nemzetet. És ezt neveztek akkor ragyogó bölcseségnek, egekig nyúló hazafiságnak. Igen, föl kell jegyezni utólag, hogy volt egy magyar államférfi, aki a többség tagjaival körükerítette a küzdők várát, hogy kiéheztesse képzelt ellenségét.

A szabadelvűpárt, melynek kezébe kellett volna ragadni a nemzeti küzdelem gyeplőjét, konokul hallgatott és makacsul szavazni akart. Ha ő kezdeményezi a mozgalmat, most jogaink birtokában lennénk. Ha idejekorán megállapítja a követelések minimumát, ma legalább egy rövid lépéssel előbb foglaljuk el küzdőhelyünket. De nem, az Istenért nem! Mit szólna hozzá a király? És mit szólna hozzá a császár? És mire vetelednek Ausztria, az ő higvelejü Körberkéjével?

Látjuk már, mit tesz a király. Tanácsokat kér, gondolkodik, aggódik, töpreng, kibontakozást keres. Vagyis: az a folyamat megvege felséges lelkületében, amit a végső elhatározást megelőző cselekvési akaratnak mondunk. A király cselekedni akar és cselekedni fog. Ellenünk nem, — ez bizonyos. Ausztria ellen sem, mert nem tartozik rá a mi belső dolgunk.

A király csak olyat tesz, a mi a nemzeti küzdelem részleges térfoglalását jelenti ország-világ előtt. Nem hátrál meg, mert a harc nem ellene folyik. A nemzet sem győz hiszen régi jogainak tényleges birtokába helyezik. Ellenben diadalmaskodik együttesen a nemzet és a király. Győz a legmagasztosabb erkölcsi harmónia, a mely állami szerkezetbe kapcsolt földön létezhetik.

Hiábavaló volt minden törekvés, hogy a küzdő kisebbséget dinasztia ellenes céllal megrágalmazzák. Hasztalan akarták az osztrákpárti magyarok a frázisok magazinjába raktározni a nemzeti szellemből sarjadt ékes beszédeket és ragyogó írásműveket. Da bukottak még sem tartjuk őket. Inkább gyöngéknak, határozatlanoknak, ország sorsának intézésére alkalmatlan vénasszonyoknak. Javarészüket megtért és üdvözülni fog. Aki most is nagyképűsködik és lohasztja a nemzeti lelkesültséget, Prokrustes feszítő ágyára méltó. Hadd tanulna meg, hogyan kell alárendelni a személyes „bölcséséget” és a szemérmetlen érdeket a legszentebb államközösség erkölcsi parancsának.

Azon a ponton vagyunk, amikor többé katasztrófák réme nem kísért. Sorsum corda! Minél elevebb a láng, annál több korhadtt hagyományt ejt martalékul és annál gyorsabban jeleznek tüzet a budai várban lakozó aggastyánnak. Akiről pedig meg vagyunk irva, hogy hősöknek tartja a tüzoltókat... A királyi oltás: a jogok elismerése.

Politikum.

(A magyar hadsereg.) Exercitus hungaricus címűnel Titus Aemilius álnév mögé rejtőző szerző röpiratban fejtegeti a magyar hadsereg megvalósításának lehetőségét. Kifejti, hogy a válságban szereplő katonai kérdésekben az összes nehézségek megoldhatók akként, hogy a közös hadseregnek magyar területről kiegészített csapattestei fokozatosan a magyar honvédségbe helyeztessenek.

A közös hadsereg táblája a területi beosztás szerint a következő:

IV. hadtest, Budapest. Ide tartoznak a 6., 23., 32., 38., 44., 51., 68., 69., 86. gyalogezredek és kiegészítő kerületeikből alakított 31. és 33. hadosztályok s egy lovas- és egy tüzérdandár.

V. hadtest, Pozsony. A 12., 19., 26., 48., 71., 72., 76., 83. gyalogezredek és kiegészítő kerületeikből alakított 14. és 33. hadosztályok, egy lovas- és egy tüzérdandár.

VI. hadtest, Kassa. Az 5., 25., 34., 60., 65., 66., 67., 85. gyalogezredek és kiegészítő kerületeikből szervezett 15. és 27. hadosztályokkal a megfelelő lovas és tüzérdandárok.

VII. hadtest, Temesvár. A 29., 33., 37., 39., 43., 46., 61., 101. gyalogezredek és kiegészítő kerületeikből alakított 17. és 31. hadosztályokkal s az illető hadtest lovas- és tüzérdandarával.

XII. hadtest, Nagy-Szeben. A 2., 31., 50., 51., 62., 63., 65., 82. gyalogezredek és kiegészítő kerületeikből alakított 16. és 35. hadosztályokkal s a megfelelő lovas- és tüzérdandárral.

XIII. hadtest, Zágráb. A 16., 53., 79., 78., 76., 96., gyalogezredek és kiegészítő kerületeikből szervezett 7. és 36. sz. hadosztályokkal, a hadtest-tüzérdandárral és lovasdandárral.

Szám szerint hat hadtest tizenkét hadosztálylyal, hat lovas és hat tüzérdandárral.

A csapatoknak a honvédségbe való beosztásával egy-egy hadosztályt és egy lovas- vagy tüzérdandárt helyezve át évenként, tizenkét év alatt minden rázkódtatás nélkül szinte automaticæ olpatnának meg a magyar állami jelvények, a magyar vezényleti és szolgálati nyelv, a magyar státus, a magyar katonai nevelés és a kétéves szolgálat kérdései. Azonnal áthelyeztetnének: a magyar testőrség, a magyar területen levő katonai képző-intézetek és a méneskari csapatok. A többi intézetek a szükséghez mérten. Egy-egy tüzérségi és lovassági hadapródiskolára azonnal szükség volna. A magyar tiszték hiányából eredő nehézségek az átalakulásnak évekre történő elosztásával megszűnének. Tizenkét év alatt a magyarrá tett tisztképző intézetek egész nemzedéket nevelnének. A magyar ifjúságnak tisztas életpályája nyílnék. Évenként ötszáz magyar ifjú kapna állást. A röpirat szerint minden magyar hadtest élére egy főherceg kerülne (Miért?) s a magyar hadsereg főparancsnoka a trónörökös lenne.

(Egy főherceg nyilatkozata.) A Pesti Napló közli a következőket:

Néhány nappal ezelőtt egy fiatal főherceg lement a Burg lépcsőin, egy magasrangu tisztet talált és ebből az alkalmából hangulatát a következő szavakkal fejezte ki:

— Es schaut schön aus in der „Provinz.“ Est is absurd hinzuhegen unter diese Bagage; es wäre an per Zeit die Bajonette spiegeln zu lassen.

(Szép állapotok vannak a „tartományokban.“ Mégis abszurdom e közé a cső-

cselék közé menni; ideje volna már, hogy a szuronyokat villogtassuk.)

Nagy kérdés, hogy a főherceg csakugyan megtette-e ezt a nyilatkozatát. Ha megtette jó volna beutalni a budapesti tudományegyetemre, hogy egy kis magyar közjoggal gyarapítsa az ismereteit.

(Szocialisták a függetlenségi párt ellen.) A budapesti szocialisták vasárnap délután nagy népgyűlést tartottak, amelyen az általános választói jog dolgában a következő határozatot hozták: Kimondja a gyűlés, hogy miután a függetlenségi párt nem válaszolt a szocialdemokrata párt azon felhívására, hogy küzdjön az általános választási jogért, ezt a hallgatást is válasznak veszi, oly válasznak, amely a nép követelésének visszautasítását jelenti. Ebből kifolyólag egyuttal kimondja, hogy ezen visszautasítást árulásnak tekinti és a függetlenségi párttal ezentul úgy fog szembeszállni, mint az ilyen a nép érdekeit eláruló párttal szemben kell.

(Ausztria bomlik.) Nem a legjobban áll a helyzet a szomszédban sem. Folyton csak Ausztria politikai zülléséről beszélnek már az osztrákok is. Ezt bizonyítja minden nap számos eseménye. Prágából azt jelentik, hogy dr. Gregr tegnap ott egy gyűlésen Ausztria politikai zülléséről beszélt az 1871. szeptember 12-iki rendelet kapcsán. Kifejtette, hogy Ausztriában az alkotmány a kuforrása minden bajnak, ez az oka a birodalom megrendülésének. A cseheknek nincs miért feltartóztatniok e bomlási folyamatot, hisz rájuk nézve kívánatos minden, ami a federalizmust elősegíti. Bécsben a szocialisták tüntettek a katonák bentartása ellen. A szocialdemokraták tegnapi gyűlésén dr. Ellenbogen a közös hadügyminiszter rendelete ellen szólalt föl, amely súlyos teher a polgárság szegényebb rétegeire nézve. Nem fogjuk tűrni — mondotta a szónok többek közt — hogy véreinket a dinasztia és hadsereg továbbra is politikai zálogoknak, tuszoknak tekintse és használja föl. A magyar parlament nem áll elszigetelve követeléseivel, hisz mögötte sorakozik az egész nép. A szocialdemokraták minden erejükkel azon lesznek, hogy megszabadítsák testvéreiket a hadsereg bekóitól és a hadvezetés önkényétől s hogy olyan parlament lépjen a mostani helyébe, amely az általános, titkos, egyenlő választási jog alapján alakulván össze, a népek igazi barátja. Egy másik szocialdemokrata gyűlésen Seitz beszélt a militarizmus kinövéséi ellen. Brünben is agitáltak erősen Ausztria „egysége” ellen. A német nemzeti párt ott tartott tegnapi gyűlésén Wolf szónokolt a politikai helyzetről.

NAPI HIREK.

Puky Gyula ismét nyilatkozik.

Hajdumegye és Debreczen szabad király város főispánja, Puky Gyula ur, a tegnapi közölt nyilatkozatait után még a következőket látta szükségesnek kijelenteni egyik reggeli laptársunkban, a reggeli laptársban ugyanis ezeket olvassuk:

Lapunk tegnap megjelent számában egyik munkatársunknak Puky Gyula főispánal folytatott beszélgetését közöltük abból az alkalmából, hogy a „Debrecen”, Puky Gyula visszavonulásának hírére hozta.

A beszélgetésben két téves értelme-

zés van, amelyet a következőkben módosítottunk:

A főispán olyan kijelentést, hogy lemondásáról soha és sehol nem beszélt, nem tett. Ez úgy értendő, hogy soha és sehol nem jelentette azt ki, hogy már most feltétlenül elhatározása elbagyni állását. És ez természetes is — hiszen a főispánok állása mindig két dologtól függ. Az önmaguk és a kormány elhatározásától.

Megtörténhetik, hogy a politikai helyzet alakulásával olyan kormány kerül uralomra, a melyik a nemzeti vívmányokat nem hogy nem veszi programjába, de a most folyó akciózt szétrombolni igyekszik. A jövő vendő miniszterelnöke törvénytelen rendeletet adhat ki az ujonczozás megejtésére, az adók erőszakos beszedésére s a renitens megyei tisztviselők felfüggesztésére. Az ilyen kormány nyal Puky Gyula főispán mint igazi magyar ember természetes, hogy nem fog működni, ebben az esetben azonnal, minden további gondolkodás nélkül ott hagyja állását.

A másik eset, ha a kormány új elnökének politikai magatartása a Széll éra alatt kinevezett főispánokkal szemben változni fog. Ebben az esetben a főispán szintén ott hagyja állását, amelynek bizalmas jellege kizárja a miniszterelnökkel minden diszharmóniát.

Puky állása annál inkább válságossá válhatik, mert ő azonosította magát a debreczeni szabadelvű párt ismeretes határozatával. Most már, ha az új kormány nem helyesli a debreczeni határozatot, Puky Gyulának is kell vonni a következtetést. — Különbösen minden kormányválság, ha az esetleges rendszerváltozással jár, érinti a főispánok állását.

A mi azt illeti, hogy Puky Gyulának a debreczeni és Hajdumegyei főispán ság nem valami sok örömet okozott, erre vonatkozólag azt jelenti ki, hogy mindig szíves készséggel szolgált és szolgál a vármegye érdekében. A beszélgetésnek ez a része úgy értendő, hogy a mai politikai viszonyok között a közszolgálat senkinek sem nyújt nagy örömet.

Végül tudósítónk előtt, a kivel erről a dologról a tegnap esti órákban értekezett a főispán, kijelentette: hogy ha a fent jelzett két kényserítő körülmény nem következik be, őszinte örömeire szolgál, ha tovább is megmaradhat a két törvényhatóság vezetőjének. Ezt a kijelentést őszinte örömmel hozzuk nyilvánosságra.

Szóval az megint olyan czáfolat, mely a mi „fentartással“ közölt hírünket ismét megerősíteni látszik, nevezetesen azok előtt, a kik olvasni tudnak és gondolkodni szoktak.

Debreczen a katonák bentartása ellen

Országszerte mély felháborodást keltett a hadügyminiszter ama rendelete, mely szerint a hároméves kiszolgált katonákat továbbra is bentartják. Az izgalom fokozott mértékben terjedt át a kaszárnyák szomorú lakóira, mikor velük a gyászos rendeletet tudatták. A fegyelméről méltán oly híres közöshadseregben ez a rendelet valószínűleg szétverte a fegyelem bilincseit. Forradalmi hangulat uralkodik országszerte a kaszárnyákban. Végzetes események bekövetkezésétől tarthatunk és ép azért nagyon természetes a tör-

vényhatóságok mozgalmá, melyet a rendelet visszavonása érdekében egymásután indítanak. Mint értesülünk, legközelebb a városi közgyűlésen több bizottsági tag fog indítványt tenni, hogy Debreczen városa is ily értelemben irjon fel a képviselőházhoz.

Új tanár.

A vallás és közoktatásügyi miniszter Scholtz Lajos gyógyopaedagogiai okl. tanárt a debreczeni siketnéma iskolához tanárrá kinevezte. Az új tanár állását már el is foglalta s így e kinevezéssel egyuttal lehetővé vált, hogy a növendékek felszaporodott számahoz képest már ez iskolai évben az iskola II-dik I-ső osztálya is megnyitassék.

Menházvezetőnői vizsga.

Tegnap délelőtt 10 órakor az Eötvös-utcai iskolában gyermekmenház vezetőnői vizsga volt. A vizsgán Csányi Viktor kir. tanfelügyelő elnökölt. Jelen volt Oláh Károly iskolaszéki alelnök is. Két jelentkező volt. Horkai Irén T.-Csegéről és Kovács Juliánna Nagykárolyból. Mindkettő jó eredménnyel vizsgázott és azonnal oklevelet nyert.

A közkórház titkaiból.

A városi közkórházban legutóbb előfordult három öngyilkossági eset még mindig élénken foglalkoztatja a közvéleményt. Kutatnak, fürkésznek, mi indította a három nőt az öngyilkosságra. Hogy a kórházban nem a legrózsásabb állapotok uralkodnak, azt már régebben rebesgetik. Hivatalos helyeken is tudomással bírnak arról a felületes gondatlanságról, ami a kórházban uralkodik, melynek bizonyítéka az is, hogy a legutóbbi öngyilkosságok szereplői még reghez juthattak. Hogy az a két leány a kórházban követett el öngyilkosságot, annak okáról mostsokat beszélnek a városban. Élénken pertraktálják mindenfelé és a szárnyaló hírek szerint a kórházban elkövetett bánásmód miatt váltak meg az élettől. Kinozzák, ütlegetik a betegeket, a két öngyilkos leányt is több ízben megpofozták — lme ilyen és ehhez hasonlók esetek képezik közbeszéd tárgyát a kórházról, melyre e város közönsége annyit áldoz és amelynek egyik legfőbb hivatása lenne a humanitás, a betegekkel való emberséges bánásmód. Aligha adhatunk hitelt ezen híreknek, de épen a kórház reputációja érdekében hozzuk nyilvánosságra azzal, hogy a közönség megnyugtatóra elvárjuk, hogy a kórház igazgatósága megnyilatkozik, valjon igaz e az, hogy a kórházban a felügyelet hiánya laza, a betegek ápolása gondatlan és ami a legsúlyosabb vád, való e, hogy a betegekkel durván bánnak, pofozzák, ütlegetik őket és végül való e, hogy egyik orvos a két öngyilkos leányt több ízben megpofozta és hasonló bánásmódban részesíti azokat a többi bukott nőt is, kik gondozására vannak bizva. Elvár-

juk a kórház igazgatóságától erre vonatkozólag a megnyugtató felvilágosítást és egyideűleg felhívjuk a kórház felettes hatóságát, az egészségügyi bizottságot és a tanácsot, indítsanak ők is erélyes vizsgálatot, mik igazak ezekből a súlyos vádakból.

A siketnéma intézet igazgatója tanulmányuton.

A vallás és közoktatásügyi miniszter Gácsér Józsefet a siketnéma iskolánk ujonnan kinevezett jeles igazgatóját a siketnéma iskola ügy tanulmányozására, valamint a Majna-Frankfurtban megtartandó paedagogiai nagygyűlésen való részvételre céljából külföldi tanulmányuttra küldte. A kiváló szakember tegnap este indult el városunkból e három hétig tartó tanulmányi útjára, mely alatt bejárja Bécs, Prága, Drezda, Berlin, Lipcse, Majna-Frankfurt, München és Lincz városokat, mindenütt a siketnémák iskolázásának ügyét tanulmányozza. Hisszük, hogy tanulságos útjából városunk ezen új és kiválóan szükségelt pótló intézetére csak előny és haszon hárul.

Irók Debreczenben.

Vértesy Gyula ur, Széchenyvármegye királyi tanfelügyelője, kiváló íróársunk, Debreczenbe érkezett és néhány napig itt időzik. — Zsoldos László fővárosi író, a „Magyar Szó“ helyettes szerkesztője Debreczenben időzött.

A jog- és pénzügyi-bizottság ülése.

A jog- és pénzügyi-bizottság szeptember 17. és 18. napjain s esetleg 19. napján is, mindenkor délután 3 órakor, a városháza nagytanácstermében ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. A siketnémákat gyamolító egyesületnek segély- és alapítvány iránti kérvénye. 2. Németh Andrásnak felebbezése, a nagyerdei vígadó légszusz-vezetékkel felszerelésből kifolyólag. 3. Főszámvevőnek javaslata, a vágóhídi sertés aklok betonnal ellátási költsége mily módon fedezése végett. 4. Szikszay Sámuel es neje Hortobágyi-csárda bérloknak bérlet meghosszabbítási iránti kérelme. 5. Többeknek felebbezése a városi tanácsnak különböző határozatai ellen. 6. Tiszti főügyész jelentése a Fumagalli Károly által tett alapítvány alapító oklevelének beterjesztése mellett. 7. Ugyanannak jelentése özv. Bogdán Zsigmondne s társainak haszonbér visszafizetés iránti kérvényére. 8. Ugyanaz a Helyivasut részvénytársaságnak községi pótdadó visszatérítési s törlési kérvénye. 9. A debreczeni jótékony nőegyletnek 600 korona segély és 9 öl tűzifa megadása iránti kérvénye. 10. Torontálmegye áispánjának megkeresése, Kiss Ernő szobrara adakozás végett. 11. A debreczeni izraelita hitközségnek kérvénye, iskolai építési segélyül nekik megszavazott összeg terhére 30,000 koronának folyósítása iránt. 12. Balf kénes gyógyfürdő tulajdonosának kérvénye, az epileptikusok gyógy-, tan- és nevelőintézetének támogatása végett. 13. A debreczeni ipartestületnek kérvénye, 300 korona erejéig ingyen nyomtatás engedése végett. 14. Erdey Mihály ny. gyámpéztárnoknak kérvénye, nyugdíja pótlásaul kegydíj adása iránt. 15. Csajkos Géza kérvénye, kegydíj iránt. 16. Özv. Medgyesi Károlynénak kérvénye, kegydíja felemelése végett. 17. Nagy Sándornak ajánlata a Tóth-ház utáni ondódi föld megvételére. 18. Szepes-, Kolozs-, Sopron-, Csanád-, Heves-, Pozsony-vármegyének kü-

Igyunk Avas-ujfalusi „Droszlán“

természetes égvényes savanyu gyógyvizet, üvegenként 12 fil. Kapható kizárólag **Schvarcz-féle dohánytöszdében** Piacz-u. 29 szám, a városházával szemben.

lőmböző ügyekben, részint a kormány, részint az országgyűlés képviselőházához intézett s ide felirattal támogatás végett megküldött átiratai. 19. Egyéb netán sürgős folyó ügyek. Az elintézésre váró ügyek természeténél fogva a bizottsági tag urak szíves megjelenését és érdeklődését különösen is kérem.

Ejjeli támadás.

Nikita György bérkocsist tegnap este a vasuti hidnál ismeretlen tettesek megtámadták és összeszurkálták. — A kózkórházba szállították.

Félholtravert talyigás.

Tegnap este fél tíz órakor a honvédelovassági laktanyánál vérbefagyva találtak Erdei István talyigást. Hogyan került oda, és ki vagy kik verték annyira össze még nem tudják. Súlyos sérüléseivel a kózkórházba szállították.

Kossuth-lakoma.

A debreczeni függetlenségi kör, mint már jeleztük is, f. hó 19-én, Szombaton este, Törő Imre vendéglőjében Kossuth lakomát rendez. — Tisztelettel kéri az elnökség a kör és párt tagjait, hogy e lakomán minél számosabban jelenjenek meg. Külön meghívót nem fog kibocsátani a kör elnöksége. A résztvenni szándékozók tekintsék a hírlapi közleményt meghívónak s e hó 16. esti 6 óráig írják fel neveiket a kör helyiségeiben kitett íven. Egy teríték ára 2 kor 60 fillér.

A Magyar zenekarának sikere.

Magyar testvérek jeles zenekara tegnap hangversenyezett a Népszínházban. Magyarok fényes sikert arattak és dicsőséget szereztek Debreczennek, miről az „E g y e t e r t e s” következő tudósítással számol be:

Hanem még tombolóbb volt a debreczeni Magyar Kálmán és Imre bandájának sikere. Nagy hír előzte meg őket és a mai óriási közönségnek legalább a fele azért jött, hogy őket hallja. Nem is csalódtak: Hamisítatlan magyaros kifejezéssel, édes lágysággal a hallgatókat, szilaj tüllel a frisseket huzta ez a hatalmas, nagy banda, s élükön a két testvér, miad a kettő egyrangú művész, harmadiknak pedig a 9 éves kis Imre gyerek, aki már is biztosan kezeli a vonót és olyan szépen játszik, hogy öröm hallani. Az egész közönség beleszeretett e csepp-ségbe, aki a fekete nagy szeműt hegedülés közben bámulva járatta végig a fényes nézőtérre és mintegy kérdezni látszott: „miért mosolyog ez a sok néni, meg bácsi mikor ő olyan komolyan végzi a dolgát?” Komoly maradt akkor is, a mikor ő vette át a banda vezetését és tisztán, szépen szólalt meg vonója alatt az a négy hur. Lehetetlen azt a tapsot leírni, a mi ezután következett. Természetesen Magyaroknak is újra el kellett foglalni a helyüket és a többek közt elhúzták a „Vékony deszka-kerítést” is. A sok kihíváson kívül kaptak sok koszorút is s Debreczenben eldicsekedhetnek a budapesti fényes sikerrel.

A „B u d a p e s t i H í r l a p” következőképpen méltatja Magyarok szereplését:

A cigányzene-verseny mai estélyén két új cigánybanda mutatkozott be. Vörös Elek budapesti és a M a g y a r y testvérek híres debreczeni bandája. A közönség Vörös Elekét is szívesen megtapsolta síma, elegáns játékáért, de az igazi nagy tapsvihar ma a Magyarok muzsikája után zugott fel. A két debreczeni primás, kettőjük között egy ökölnyi Magyar-gyerekkel, aki

már is pompásan bánik a vonóval, igaz magyar érzéssel, ezikornyátlanul, egyszerű bensőséggel huzza a magyar hallgatókat, a frissét pedig olyan ritka betyáros tüllel és erővel muzsikálták, hogy tűzbe jött tőle az egész közönség.

A hortobágyi legelő elsült.

Az a fullasztó meleg, mely már napok óta uralkodik a vidék felett, nagy károkat okoz a Hortobágyon. A perzselő napsugarak egészen kiszáritották a földet s a legelő annyira elsült, hogy fél, hogy a kihajtott jószágok elpusztulnak. Eddig is mártóbb fiatal csikó és öreg ló hullott el. Figyelmeztetjük azért a jószágtartó gazdákat, hogy jószágukat ne hajtsák a hortobágyi legelőre, hol az elhullás veszedelmének vannak kitéve.

Új ügyvéd.

Dr. Farkas Ignác, a ki dr. Popper ügyvédnek éveken át volt irodavezetője e hó 14-én Budapesten letette az ügyvédi vizsgát s Debreczenben fog megtelepedni.

Oszták gyávaság.

A kedves sógor, a kellemes szomszéd megint kimutatta a foga fehérjét. Egy aradi uriember épületes történetet beszél el, három kurtanadrágos, vadászruhás osztákról, kik a Karlsbadból Bécsbe jövő vonatra szállva gyalázkodtak. A tisztelt urak mikor Bécs előtt egy pár állomással beszálltak s a kupében magyarul hallottak beszélni, a kalauzért ordítottak, hogy nyisson más szakaszt nekik, mert ők nem hajlandók olyan kupéba ülni, amelyikben „Sau magyar” ülnek. A kalauz nem jött s ők kénytelenek voltak a két magyar ur mellé telepedni. Na de ekkor kezdtek is egy társalgást a magyarokról és Magyarországról, hogy szinte kénes méreg füstölt a szájukból. A germán szótár minden gorombaságát rá zudították a mi országunkra, mely szerintünk csajja, lopja Ausztriát. Természetesen a mi magyarjaink sem voltak restek. Az egyik három névjegyet vett elő s azokra c z i m é t e szavak kíséretében írta: „Österreichische Esel kauft man sehr gerne in Ungarn. Ihr seid gut gefüttert.” (Oszták szamarakat szívesen vásárolnak Magyarországon. Ti től vagytok hizlalva . . .) Mi következett erre? A puskás sógorok behúzták a nyelvüket. Meg se mukkantak többet Bécsig. Bécsben a magyar uriember megbízottai, Miklós Gyula volt borsodi főispán is, társa, hiába várták az osztákokat. Azok nem jöttek. Az afférnek így komolyabb vége sajnos nem lehetett, s az osztákok meg ép oldalbordákkal járnak. Ugy tettek, mint valami rossz városi kutya, amelyik ugat, ugat, de mikor arra kerülne a sor, hogy harapjon is, behuzza a farkát.

Tisza István a nemzeti küzdelem ellen.

Van egy bizonyos szürke állat a melynek az a tulajdonsága, hogy csökönyösen mindig kirug. Ez a makacsság épp oly kevéssé imponál, mint a hogy nem árt senkinek a rugás.

A tüzzel-vassal-politika hirhedt expenséről, Tisza Istvánról van szó. A gróf ur ma ismét egyszer hátrarugott a nemzet felé, és természetesen anélküli, hogy akárkiben is kárt tehetne. Nagyváradon tartotta ezt a jeles szónoklatát. Türelemre int, intimidál és riasztgat. Mondja, hogy „még nem érkezett el az ideje” a nemzeti követelésnek, aztán nyájképpen állítja, hogy

„ebből forradalom lesz”, végül pedig — „hazafias” ezimizmusának teljes fagyosságában — hogy az ellenzék a nemzetet a „könnyelmű kalandok olyan gyászos utvesztőjébe” vezeti, amely feltámadás nélkül való bukással jár.

Hogy mindez az elemi igazságokkal ellenkezik, Tisza István nem röstelli. Ő nem látja, hogy évtizedekig hiába vártunk, ő nem látja, hogy lojálisabb küzdelmet még nem folytatott a magyar nemzet, mint ez a mostani és el akarja hitetni, hogy nem az a nemzet megvetendő, amely nemzeti mivoltát letagadja, hanem az, amelyik nemzeti jogaiért harcolni kész.

Ez a páratlan perfidia a nemzettel szemben — szerecsére — teljesen izolálva van. Tisza István az egyetlen élő magyar lény, a ki „könnyelmű kalandnak” minősíti egy egész ország elszánt, nemes, férfias küzdelmét. És ez az ur magyar képviselő és ezt az urat akarták a nyakunkra küldeni. A gondviselés megmentett bennünket ettől a csapástól, mi pedig gondoskodni tartozunk arról, hogy a magyar parlamentben ilyen képviselő helyet ne foglalhasson.

Erről a botrányos szereplésről különben így szól a tudósítás:

Nagyvárad, szept. 15.

A vármegyei törvényhatósági bizottság holnap közgyűlést tart. Ezt megelőzőleg a vármegyei szabadelvű párt ma délután értekezletet tartott, melyen gróf Tisza István elnökölt, a ki ez alkalommal a debreczeni átirat tárgyalásával kapcsolatban ezeket mondotta:

— Kötelességének tartja, ugymond, megemlékezni az ország válságos helyzetéről. A 67-es alap hívei között is felkelt egy eszme, mely egészen új. Ezt annak megte-remtői se hirdették. Maradt egy megoldatlan kötelesség, hogy a magyar szellem és nyelv a tisztképzés körül kellőleg érvényesüljön. Agitációkra azonban e kérdéseket nem szabad felhasználni. — Be kell várni a kedvező időt és alkalmat, hogy a nemzet és király együttesen oldhassák meg a nagyfontosságú politikai föladatokat. — Az izgatóság és tetszetős jelszavak mellett sikra szállani lehet, de nagyon komoly következményei lehetnek ennek. A vérrel áztatott talajban, ugymond, kinőhet a szabad intézmény fája, de könnyű vérrrel, frívól módon előidézni forradalmat, azután otthagyni, ez bukás, amelyből nincs feltámadás. Aztán indítványozza, hogy a következő határozati javaslatat fogják el.

Óhajtja a szabadelvű párt, hogy mindazok a kérdések, melyek a 67-es kiegyezésből kifolyólag elintézését igényelnek, e kiegyezés szellemében a király és nemzet közös egyetértésével lehetőleg mielőbb véglegesen megoldassanak. Melen támogatunk minden kezdeményezést, mely e cél békés eléréséhez vezet. Egyuttal azonban óva intünk minden oly messzebb menő törekvéstől, mely túllépte a békésen elérhető reformok határait, beláthatatlan konfliktusokba sodorná a nemzetet. A békés fejlődés, az erőgyűjtés, a háborítatlan alkotmányos tevékenység utja nyitva áll a nemzet előtt. A nemzeti politika ezen az uton arathat valódi sikereket és a nemzet józan többségét képviselő szabadelvű pártnak férfiasan kell állást foglalni minden oly áramlattal szemben, mely tetszetős jelszavak lidérczfényét követve könnyelmű kalandnak gyászos utvesztőjébe vezet.

Indítványozza, hogy ily értelmű feliratot intézzanak az országgyűléshez. Az értekezlet egyhangulag elfogadta az indítványt, mely holnap a törvényhatósági bizottság közgyűlésén napirendre kerül.

A vers és a kolbász.

Egy Hódmezővásárhelyen tartott papi gyűlés alkalmával történt az alábbi eset. Szaboleska Mihályt, aki állandó ünnepeltetés tárgya volt a gyűlés utáni diszebedeken, vacsorakon, félre hívja egyik paptársa, aki szabad óráiban versek írásával foglalkozik. — Mondjad csak, te Miska, hogyan vagy te azokkal a zsidó kiadókkal, szerkesztőkkel? — Már hogy miért? — Azért mert a te verseidet nyakra-főre közlik, sőt még fizetnek is érte míg, az enyéimre — pedig jóval hosszabbak, mint a te verseid — rásem neznek. Barátom, közel negyedszázada, mióta küldözgetek fünek-fávak, kis lapnak, nagy lapnak és szerkesztői üzenetnek egyebet nem tudnak kivívni. Lásd a „jövendő”-nek küldtem olyan hosszú verset, hogy te sem irtál annál hosszabbat és még sem közli. — Hjab, pajtas — feleli Szaboleska — a vers nem olyan mint a kolbász, hogy mentül hosszabb, annál jobb. A versíró pap elérte a célzást és többé nem kérdezősködött Szaboleskától a zsidó kiadókkal való összeköttetéséről.

Szüreti multság.

A magyarországi czipész, csizmadia-munkások szakegylete tancziskolájának növendékei szeptember 19-én, azaz szombaton este a „Korona” vendéglő tancztermében utolsó estével egybekötött szüreti multságot rendez. A multság kezdete este 7 órakor, vége reggel. Beléptidij személyenként 1 korona.

Olvassuk a „Karikás” élczlapot.

Stone Alex bankirodáját

Széchenyi-u. 19 sz. alá (bejárat Simoffy-u. 20.) helyezte át. **Törlesztés** és mindenféle kölcsönöket legelőnyösebben eszközöl

A soproni tüntetés.

A soproni tüntetés keletkezését és lefolyását, melyről már tegnapi számunkban részletesen megemlékeztünk, a következőképp adja elő egy soproni jelentés.

Vasárnap délután a parancs kiadásánál közölték a legénységgel a hadügyminiszternek a katonai szolgálót meghosszabbító rendeletét, a mi a legénységnek már három éve szolgáló részét izgalomba hozta. Néhány katona is részvett a Pannónia szálló termében vasárnap délután tartott függetlenségi népgyűlésen, melynek napirendjén utolsó pontként a hadügyminiszter ismeretes rendelete szerepelt.

Gyűlés után a teremből való kivonuláskor a szálló előtt egy katona a népgyűlésen hallott beszédek hatása alatt, földhöz vágta csákóját és azt kiabálta, hogy ő ugyan három évnél tovább senkinek sem szolgál. A nép megéltjezte, mire a többi katona is kedvet kapott a tüntetésre. Esztl Rezső rendőrtisztviselő oszlásra hívta fel a tömeget, de majdnem megjárta, mert egyszerre négy baka szegezte neki oldalfegyverét. Esztl Rezső védelmül revolverét rántotta elő, látva azonban, hogy a tömeggel nem bír, visszavonult. A nép és a katonaság a Széchenyi-térre vonult, a hol összevegyült a mintegy tervszerűleg gyülekező diáksággal.

A Széchenyi térről a tömeg Berecz Abel függ. pártelnök lakásához ment, ahol éljenésbe tört ki és azután hazafias dalokat énekelve, bejárt több utcát és Ausztriát és a hadügyminisztert abezugolta. Félnyolcz óra tájban a tüntetők a Deákterre, Sprechler vezérőrnagy lakása elé vonultak, amelynek ablakait kövel dobálták meg. Az éppen

vacsoránál ült tábornok lakásának csak két ablakát zúztak be, míg Halden József megyei árvaszéki ülnök lakásának a tüntetők tévedéséből 8 ablaka esett áldozatul. A tüntetők, kik közt mindenütt katonák is voltak, ezután a győr sopron-ebenfurti vasut igazgatósági épülete elé vonultak. Itt lakik Grivicsics Emil 48. gy. ezredbeli ezredes. A tüntetők azonban nem ismervén a lakás ablakait, tovább mentek és Fischer 76. ezredbeli százados ablakait törték be.

Mire a rendőrség a dolognak nesztét vette, az ablakbetörők már messze jártak. Időközben a katonaság is küldött ki őrzőjárdákat, de az intézkedés késő volt. A tüntetők kisebb csoportokban még éjjel féltizenegy órakor is jártak, de a katonák már nem voltak köztük. Neszl Károly dr. rendőrfőkapitány hétfőn hivatalos értesítést küldött a térparancsnoksághoz, amely szerint száznál több, főképen 48. gyalogezredbeli és 9. huszárezredbeli katona vett részt a tüntetésben. De maguk a katonák beszéltek, hogy volt a tüntetők között 76. közös és 18. honvédezzredbeli is, valamint a 13. tüzérezredből, sőt katonai pék is. Hír szerint a 48. gyalogezrednél 20 katonát tettek fogságba.

Sopronból jelentik még: A katonai hatóság a rendzavarás miatt szigorú vizsgálatot indított. A huszárezred és a 48. gyalogezred katonáinak nem szabad akaszárnyát elhagyniok, mert a rendzavarás ismétlődésétől tartanak. A városban nagy izgatottság van. A városi kapitányságnál kihallgatott polgári emberek azt vallották, hogy a katonák biztatták őket, hogy verjék be a tábornok és az ezredes ablakait. Jövő vasárnap a város Rákóczi emlékezetének megünneplésére diszközgyűlést tart, amelyet délután népünneppel követne. Most mozgalom indult meg a népünneppel tervének elejtése végett.

A soproni tüntetésekre vonatkozólag tudósítónk ma a következőket jelenti:

Nagy keserűséget szült a soproni kaszárnyákban a hadügyminiszternek ismeretes rendelete. Hírből már előbb is hallottak a rendeletről, de parancsban a katonáknak vasárnap délután adták ki, amikor éppen a soproni függetlenségi párt népgyűlést tartott a Pannónia-szálló üvegtermében. A katonák közt ekkor már forradalmi hangulat volt észlelhető és izgatottan tárgyalták egymás közt a rendelet méltánytalanságát. Hozzájárult az izgatottsághoz, hogy szombaton este az ág. ev. lyceum tanulói szerfölött fölígatták a katonákat. Bakák és huszárok, honvédek és tüzérek csoportokban sétáltak a sétateren, amikor lyceumi tanulók csatlakoztak hozzájuk és boszédbe elagyedtek velök és elmondták, hogy olyan jogtalanságot készülnék elkövetni rajtuk, amilyen még nem esett meg magyar katonaságon, és magasztaló hangon beszéltek a trieszti katonaság tüntető magatartásáról. Többekkel aztán a kocsmaiba mentek, ahol folytatták a beszédet a katonai dolgokról. Poharazás közben egyre szenvedélyesebb lett a hangulat s egyre fokozódott a katonák elkeseredése. Eközben a diákok tanácsára és biztatására megígérték, hogy másnap ők is részt vesznek a függetlenségi népgyűlésen és tüntetni fognak a katonai önkénykedés ellen.

Másnap reggel nem volt már a soproni kaszárnyákban egy katona sem, aki ne tudott volna a kocsmaiban hallott dolgokról, és ne helyeselte volna a mulató katonák igeretét. Öröm csillant föl az elszánt fiúk szívében amikor arra gondoltak, hogy felháborodásuknak méltó kifejezést adhatnak amikor nem fognak meggörnyedni a katonai vaskalaposág előtt. Izgatottan várták a délutánt és elszántságukat csak fokozta a gyűlölt rendelet kihirdetése.

A népgyűlésen a katonák benn voltak a tömeg közt és lelkesedve hallgatták a függetlenségi tanokat. Honvédek, közösek, huszárok és bakák egyaránt, köztük egy altiszt is jelen volt a gyűlésen. A népgyűlés végével a katonák csapatokba verődtek össze és levett csáköval haladtak a tömeggel. Estefelé járt az idő s nagy sétáló közönség lepte el a gyalogjárókat. A sétalók között több tiszt is volt, akik megdöbbenve látták a katonákat a tömegben, de beavatkozni nem tartották tanácsosnak és hazaküldeni nem merték őket. — Nyílt ellenállást nem akartak provokálni, mert tudták, hogy az amugy is izgatott tömeg védelmére kelne a katonáknak.

A tüntetők zajongva a következő kiáltásokkal járták be az utcákat:

— Nem szolgálunk tovább! Le a fekete sárga hadsereggel! Le a hazaáruló kormányral!

Eközben bevették az ezredparancsnok lakásának ablakait, a honnan tovább vonultak a többi tiszt lakásai elé. A parancsnokság őrzőjárdát küldött ki a tüntetők elfogatására, akik közül állítólag buszonötöt tartóztattak le. A vizsgálat folyamáról nem lehet tudni semmi biztosat, mert szigorúan titkolják. Állítólag a katonáknak nem szabad elhagyni a kaszárnyákat, és szigorúan megtiltották nekik, hogy a polgársággal érintkezzenek.

Bécsből jelentik, hogy az „Extrablatt” közlése szerint tegnap délben a rossai kaszárnyában elhelyezett Appel báróról elnevezett gyalogezrednél tüntetés volt. Egyrésze a harmadéves katonáknak, köztük több altiszt, akik a tüntetést vezették, magyarul azt kiáltották a tisztek felé:

— Nem akarunk tovább szolgálni! Engedjétek haza bennünket!

A tüntetés nagyobb méreteket öltött. Ezért kivezényelték a készenléletet, amely a tisztek parancsára a renitens altiszteket tartóztatták. Az elfogottakat hadbírószág elé állítják.

Bécsi tudósítónk jelenti: A „Fremdenblatt” szerint a mai reggeli lapoknak az a híre, hogy a rossai kaszárnyában a 66-ik gyalogezred tüntetett a kiszolgált katonák visszatartása ellen, nem felel meg a tényállásnak. Csak az történt, hogy több katona alaposan leitta magát a kázinóban és mikor távozásra szólították őket, megtagadták az engedelmisséget, mire elzárták őket.

IRODALOM.

Az Állatok Világából.

Brehm világhírű művének magyar kiadásából a 105-ik füzet is megjelent az ösmert szép kiállításban s az illusztrációk egész özönével. E füzetben a cetekről szóló igen érdekes rész folytatását kapjuk. A nagy szerző bámulatos írói tehetséggel festi a cetek elterjedését, vándorlását, táplálkozását és szaporodását, hogy azután hosszasan és mindig érdekesen szóljon a cetvadászatról, amelyek nagyszabásúak és idegizgatók a füzet további részében az igazi delfinfélék ösmertetését találjuk, amely teljesen méltó az első részhez. A szövegek az iniat, a gangesi delfint, a barna delfint, továbbá a gömbölyűfejű delfint ábrázolják, a fehér delfinnel, az agyaras nárvállal, az ámbrés cetettel együtt. Ehez a füzethez a kiadóczég színesnyomatu műlapot is csatolt, amelyen a hegyi zebrák láthatók. Az „Állatok Világa” a Légrády testvérek kiadásában jelenik meg s úgy füzetenként, mint kötetekben kapható. Egy füzet ára 80 fillér, egy kötet pedig 18 korona.

A közönség köréből.*)

A mi gazdasági ismétlő iskolánk.

Sámson, 1903. szept. 6.

Ha bárki is az 1868 évi népoktatási törvényeket és rendeleteket értelmesen át olvassa, lehetetlen, hogy föl ne ismerje, miszerint a mai gazd. ismétlő iskola magva e törvényben már el volt vetve; csak az volt a baj, hogy e törvény végrehajtása útjában tornyosuló akadályok nem engedték, hogy az abban elvetett magból ezideig nemes gyümölcs fejlődhesse. Uj törvény és rendeletekkel kellett azt megöntözni, hogy kellő életre ébredjék s virágzásnak induljon, majdan életerős, termős fává fejlődjék.

Nem czélom, de meg nem is érzem magam eléggé képesnek azon akadályokat, melyek e törvény végrehajtásának útjában állottak hosszasan ecsetelni; csupán egyet hozok fel, mely lehet, hogy máshol is, de községünkben mint bebizonyosodott ok szerepel úgy annyira, hogy ez intézmény még ma is a kezdet kezdetén áll, ez ok a gyakorlat vezető teljes szakavatatlanságban található fel.

Hogy állításom nem légből vett kohlmány, nem könnyelműen eldobott ítélet, hanem a meztelen valóság, bizonyítja első sorban maga a gyakorlat, másodsorban azon szomorú tény, hogy községünk a kezelő urat már 3¹/₄ éve bizta meg a gyakorlat vezetésével, fizettetnek neki évenként 100, a 3¹/₄ év alatt 325 koronát, majdnem ugyanannyiba került a területre fordított munkásdíj, tehát már eddig a község kidobott 5-600 koronát; ennek ellenében tudtommal még nyers bevételt is alig produkált többet 5-6 koronánál. De ez csak anyagi kar, hogy mily nagy az erkölcsi, annak megítélésébe nem bocsájtkozom; csupán annyit hozok fel, hogy 3¹/₄ év alatt már három év nemzedéke nem részesült a gazd. ism. iskola gyakorlati áldásaiban.

E szomorú állapotnak egyedül a kezelő ur az oka, kiről oly óriási reklám után, melyet a kezelőségért véghez vitt. senki sem merte volna feimenteni, hogy a mindennapi-ság keretén felül nem képes emelkedni.

Nalunk a gazdasági ismétlő iskola intézménye még ma is hasonlítható egy teczhalott ujszülőthöz, kit a helyett, hogy szakértő orvossal életre ébresztenének, szendergni hagynak, nem merik felébreszteni, mert a házi kuruzsio azt hiteti el, ha a kised életre ébred, enni kér, fel kell nevelni, ami többé kerül mint a hosszas szendergés után beálló halálból felmerülő temetési költség. A kuruzsio önérdéke nem enged, hogy a népet felvilágosítsa, miszerint a felébredt csecsemőből erőteljes férfi lehet, ki halás gyermekként vissza fogja fizetni a ráfordított költségeket.

No de jól van ez így Sámsonban, hol még kvalifikált ember is így nyilatkozik: „A gyakorlat vezetőjének nem szükséges anyagi eredményt felmutatni, elég az erkölcsi.”

Erre igen egyszerű a válaszom: Az erkölcsi eredménynek bizonyítéka az előállított anyagi eredmény. A szakértelemnek koronája a siker. Ez állításomat Hajdu m. közigazgatási bizottságának 1902. nov. 10-én tartott ülésében hozott, 1029/1902 kib. szám alatt az iskolaszékkel közölt határozatának végpontjaival is megerősíthetem, mely szóról-szóra így hangzik:

„Mert a szakszerű munkálkodásból eredő gazdasági haszon felhasználásával elvállitson bármely felszerelés, mint a szakavatott munkálkodás eredménye, állandó tényezője az intézmény iránti bizalom megszilárdulásának.

Hogy ily kezelés mellett mikor fog ez

* E rovatban közöltékért nem vállal felelőséget a Szerkesztőség.

intézménnyel szemben a közbizalom még csak fel is ébredni, könnyű megfelelni... soha! Bátran el lehet mondani, hogy a kezelő nemhogy bizalmat tudna az intézmény iránt kelteni, sőt népünk kebeléből még azon csekély reményt is kioltotta, melyek az intézmény iránt, mint ujtás iránt táplált. Most már jöjjön helyébe a legszakképzettség egyén is, munkálkodását a legsötétebb gyanuval és kételkedve fogadják; csakis fényes eredmény idézheti fel a reményt, keltheti fel a bizalmat.

Bócz Elek
néptanító.

CSARNOK.

A ködmönös honvédekről.

(A csongrádi 33-ik zászlóalj vitézei.)

Irta: Ifjabb Móríc Pál.

Harmadnapra már a tápéi révnél érte a napot. Arad alól egy dorozsmai fuvaros szállította el idáig, akit forspontként egész Aradig hajtottak a németek. Ezen kun ember nem firtatta fuvarozott uti vendégének az előéletét, de veszett fejszoneyelefejében elfogadta utibérül azt a csekély pénzt is, ami a fiatal Konecznak az aranygyűrűje arából megmaradt. Ezzel az emberrel a szökevény honvéd Arad alatt találkozott össze és szerencsésen elérték a tápéi révet, hol s jó emberek figyelmeztették a fiatal sihedert ne menjen most a városba; mert a város körül kordont húzott a német katonaság és igazolás vegett letartóztatnak minden járókelőt.

Ekkor még az ujszegedi oldalon, a szegedi várral szemben halásztanyák voltak, Konecz őrmester ide ballagott hát el a nagy tüzerészimákban. Talált is itt egy öreg halaszt, aki megvizsgáltja őt.

— No azért sohase busulj olyan nagyon öcsém, ha honvéd voltál is, beviszlek én a városba. Be én! Napvilágon: A cserepár orra előtt.

Azzal elébb étellel tartotta jól az éhes honvédet. Majd kitanította, hogy az átkeleskor mint viselje magát. Nevezetesen ha a parthoz érnek, ne tekintsen se jobbra, se balra, csak tartson egyenest a cserepárnak, úgy menve el bátran a városba. És a csónakból kiszállva, nagy egyebet ne mondjon, mint „Isten aldj meg”, de hátra se nézzen.

Mielőtt csónakba szállottak volna, az öreg halász még egy picéző horgot és zsinegre fűzve néhány darab halat is adott neki azon oktatással, hogy ezeket meg úgy hordozza, mint a halászok szokták.

Az őrmester meg is fogadta a szót. És hasznát is látta annak. Mert a cserepár, akinek az orra előtt nagy ártatlan arccsal eldefilrozott, azt hitte, hogy valami süldő halász gyerek. Szó nélkül engedte maga előtt a városba a picéző gyereket; mert ő nem is igen nézte többnek a 33 dik zászlóalj fiatal őrmesterét, aki pedig derék apjárának, a tüzmaster urnak hatalmas tüzerészimáit is ott lötyögtette a vállán.

Otthon „anyámasszony” házában természetesen nagy volt az öröm, amikor hazaérkezett a Tóni. Ezt az örömet nem is próbáljuk leírni... De hát még amikor negyed ötöd nap múlva az „apja”, öreg Konecz tüzmaster uram is hazaérkezett meztelán. fátátag, porosan. Ő gyalog jött Arad alól, mert elbocsátotta a német, mivel magas kora miatt alkatmatlannak találta már a szolgálatra. A tüzmaster nem igen szokott semmiféle nagy csodalkozni, de

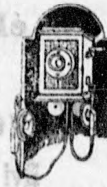
most összecsapta a kezét, hogy itthon találta az ő egyetlen és bujdosásnak indult fiát, sarzsi cimboráját.

— Hát már te is itthon vagy Tóni? kérdezte nagy csudálkozva az öreg honvéd tüzmaster, kinek a szokatlan gyaloglástól feltört a lába és a bőjties kosztba anélkül is felette belesoványodott máskor kerek megtelt magyar termete.

— Atyám uram, itthon bizony! dicsekedett Tóni őrmester, aki a néhány napig élvezett családi kosztban már egész neki indult. Még pedig régen itthon van. Mert én urasan utaztam. Kocsin jöttem hazáig, végezte mondókáját a diák-honvéd.

(Vége.)

Villamos házi csengők és telefonok készítését tartós és gyors kivitelben készít Földvári L. debreczeni első elektro-mechanikus, Kossuth u. 1 sz. az udvarban. Jevításoknál félévi, új berendezéseknél másfélévi díjtalan rendbeállítás illetve jótállás biztosítatik. Vidékre soronkívül a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos műszerek és felszerelések raktára. Telefonszám 168.

Debreczeni szalonna és kolbászban

a bécsi piaczen bevezetett ügynök

képviselőt

keres. Szives ajánlatok „Szorgalmas 6103” alatt Rudolf Mosse, Wien I. Seilerstätte 2. intézendők.

Igen olcsó, szép

piacz-utczai bolt

uj portale-val

november elsőtől kiadó.

Felvilágosítást ad a debreczeni ipar és kereskedelmi bank ügyvezető igazgatója.

Kiadó üzlethelyiség.

Érmihályfalván a piacz legjobb helyén, egy igen szép. üzlethelyiség — rőfös ésrővidárukknak való berendezéssel, jutányos haszonbér mellett kiadó.

Értekezhetni: Lévay Vinczével Érmihályfalván.

Egy jó esése tea kedvelők, kérjetez mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Melange a legfinomabb China, India és Ceylon'ól. Valódi csak eredeti csomagban. Raktarak a felragaszokon láthatók.

Főraktár Debreczenben Kontsek Gézánál.

Ószi és
téli ruhák
tisztítását

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

ruhafestő és tisztító intézete
DEBRECZEN
Széchényi utca 42.

Férfi ruhákat szakember
javítja és vasalja.

STANDARD

életbiztosító társaság Edinburghban, Angolhon.

Alapított 1825.

Vezérügynökség Debreczenben Piacz-utca 71.

Évi bevétel	32.400.000	korona
Kiutalt nyereségrészek	170 000 000	"
Vagyon	258.000.000	"
Halálesetek folytán kifizetve	532.000.000	"

A »Standard« kötvényeinek nevezetesebb előnyei :

Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világgötvények. Kötvények érvényben tartása díjfizetések elmulasztásánál. Tőkésítés es előre megálapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fennállás után. Szabad háboru biztosítás népfelkelők részére.

Mindenemű felvilágosítással készségesen szolgál a **Standard vezérügynöksége Piacz-utca 71.**

Oly egyének, kik életbiztosítások szerzésével óhajtanak foglalkozni, fenti vezérügynökségnél kedvező feltételek mellett alkalmazást nyerhetnek ugy helyben, mint vidéken.

6. sz.

Hirdetmény.

A püspökladányi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 1903. évi szeptember hó 1-én 3000 sz. a. kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy Püspökladány községre vonatkozólag az 1886. XXIX. 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. tczikkék értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tétetvén, a nevezett községben a helyszíni eljárás és pedig az 1891. XVI. tcz. 9. §-a értelmében első sorban az azonosítás 1903. évi október hó 15-én és ennek befejeztével a további bizottsági eljárás fog kezdődni.

Ennélfogva felszólítanak :

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel ;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886. XXIX. tcz. 15—18. §-ai és az 1889. XXXVIII. tcz. 5. 6. 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezután nem érvényesíthetik és a bélyeg és illetékelengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Müller János

betétszerkesztő.

Kádoss Andor

kir. albiró.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostáival szemben.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai

Debreczen, kistemplom bazar.

Vászon, Készfehérnemű, Menyasszonyi kelegye.

A külön „Szőnyeg osztályban“ óriási választékban :

Függönyök, Ágy- és Asztalterítők, Bortorszövetek, Cocus lábtörlok. (2.)

Linoleum.

Olcso árak. Előzékeny kiszolgálás.

A Donogán és Somossy urak üzletöknél átalakítás miatt,

5 db. tükör üveg kirakat

rámával és felhuzó vasrenőnnyel

eladó.

Értekezhetni lehet

Otrokocsi Végh János

ref. egyházi g. gondnoknál

Csapó-u. 23.

OOO-OOO OO-OOOOOOOO

Elsőrendű

NŐI DIVATTEREM

Női ruhák

és

Costumeket

a legújabb modellek után gyorsan és pontosan készít

Bosznay J. és Társa

czég

Kossuth-utca.

Gyászruhák 6 óra alatt.

OOOOOOOO-OOO OOOOOO